

wägga immelikkud, ja kui jubba hädda feige
sürem on, siis on abbi feige liggem.

K ü l m .

Ülleminnema talwe, kuidas feik teame, olli
paljo kanget külma, mis kaugele sojematte
madesse ullatas, ja meie ja maial mail paljo
innimesi külma ja tuiso käes omma häuda
leidfid. Agga enne wannal aial on ka mon-
nikord weel paljo külmem olnud, isseärranis
aastal 1669 pärrast Kristust. Selle-aasta
külma rägib Ria-ma aia ramat, Rootsi
kuninga Kaarli XI. wallitsuse aial, um-
bes nenda:

Zoulo kuus läksid ilmad wägga külmaks.
Külm läks ikka kord forralt weel kangemaks.
Ei olnud sin meie maal ükski sedda külma,
waid ka nende made sees, mis muido ho-
pis sojemad, ni kui Tännemargi-, Nider-
landi-, Saksa-, Weitsi- ja teistel maal. El-
be- ja Rein-jöggi ja mitto teist suurt jögge,

felle peäl weel ial innimeste mäalletes jeä
pölwes hooste ja sanidega polle käidud, nen-
del olli nüüd ni paks jeä peäl, et feige ras-
kemad koormad ülle weti. Nende made
sees, kus innimesed enne külma ei teäd-
nudki, olliid nüüd kaewud kuiwaks külmetand.
Hundid tullid kartuseta küllade ja liinade
sisse ja aiasid weiste ja lammaste laudad
läbbi külma ja nälja pärrast. Italia-maal,
mis muido nenda soe Ma, et talwet ei olle-
gi, jäid wessi-wesked külma pärrast seisma.
Mitmes kohtas sojemattes mades leiti mitto
tuhhat ja tuhhat parti ja muud wee-lindo,
mis jeä sisse finni külmetand, et neid kai-
gastega tappeti ja käega finni woeti. Kui
sest külma kaugele sojematte madesse
kirjotadi, siis ei tahhetud sedda seäl uskuda,
kunni aega möda külm ka nende ennest
kätte ullatas ja neid wäggise uskuma panni.
Perno liinas ja maal olli küünla kuus wäg-
ga raske koue mürristamine, walgo lömin-
ne ja ma-wärriseminne, et innimesed sure
hirmo ja hädda pärrast otsego surnud mitto